

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 987)
landbrugsministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg og deres
stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	2. maj 2000

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevareministeriets notat vedrørende danske kommentarer til Kommissionens hvidbog om fødevarer sikkerhed.

Kommissær David Byrne Europa-Kommissionen 200 Rue de la Den 28. april 2000 J.nr.:
LoiB-1049 Bruxelles Belgien LFM 0378 1999-4119-0021

Vedr.: Bemærkninger til Kommissionens hvidbog om fødevarer sikkerhed

Kommissionen har anmodet interesserede parter om bemærkninger til Kommissionens hvidbog om fødevarer sikkerhed (KOM (1999) 719 endelig udg.).

Den danske regering skal indledningsvist takke Kommissionen for at have foretaget denne grundige gennemgang af Fællesskabets fødevarerlovgivning med henblik på at øge fødevarer sikkerheden og samtidig genskabe forbrugernes tillid til fødevarer sikkerheden.

Kommissionens hvidbog er et godt og konstruktivt grundlag for en nødvendig debat om den fremtidige regulering på fødevarer området og Kommissionens løsningsforslag forventes således at tage fat i en række af de væsentligste trusler mod fødevarer sikkerheden i EU.

./. Jeg vedlægger den danske regerings kommentarer til de enkelte emner i Kommissionens hvidbog.

Med venlig hilsen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

1. afdeling, 2. kontor.J.nr.: 1999-4119-0021Den
27. april 2000THELFM 0378

**Danske kommentarer
til
Kommissionens hvidbog om fødevarer sikkerhed**

Af Kommissionens hvidbog om fødevarer sikkerhed fremgår det, at Kommissionen opfordrer alle interesserede parter til at meddele deres kommentarer vedrørende Den Europæiske Fødevaremyndighed til Kommissionen inden udgangen af april 2000. Derefter vil Kommissionen fremsætte et endeligt forslag til retsakt.

Den danske regerings kommentarer vedrørende Den Europæiske Fødevaremyndighed vil fremgå af dette papir, og den danske regering vil endvidere benytte lejligheden til også at fremkomme med danske synspunkter på andre områder omfattet af hvidbogen end vedrørende Den Europæiske Fødevaremyndighed - områder som den danske regering lægger særlig vægt på.

Den danske regering lægger meget stor vægt på, at den fremtidige fødevarerpolitik i EU vil sikre, at fællesskabets fødevarerlovgivning opdateres, således at der tages højde for de øgede krav vedrørende forbrugersundhed, fødevarer sikkerhed og fødevarer kvalitet, og den danske regering ønsker at indtage en aktiv rolle i udformningen af den fremtidige fødevarerpolitik i EU. Den danske regering har derfor forud for offentliggørelsen af hvidbogen i brev af 22. november 1999 foreslået Kommissionen, at der i forbindelse med det videre arbejde med hvidbogen om fødevarer sikkerhed og forbrugerbeskyttelse sættes ind med en forstærket indsats på en række områder. Der henvises til denne skrivelse.

Generelt:

Det er vurderingen, at Kommissionens hvidbog lægger op til en indsats, der ligger tæt på linie med den danske regerings intentioner for fødevarerområdet, og den danske regering er således meget positiv overfor det sigte, som Kommissionen skitserer i Hvidbogen.

Den danske regering kan således fuldt ud støtte Kommissionens ønske om, at fødevarer sikkerhed skal have meget høj prioritet i Fællesskabets arbejde. Den danske regering kan ligeledes støtte Kommissionens målsætning om at skabe en sammenhængende fødevarerpolitik, der dækker hele fødevarer kæden fra jord til bord. Den danske regering støtter fuldt ud princippet om, at fødevarer lovgivningen skal tage udgangspunkt i solid videnskabelig rådgivning. Endvidere støtter den danske regering, at dyrevelfærd inddrages.

Kommissionens løsningsforslag forventes således at tage fat i en række af de væsentligste trusler mod fødevarer sikkerheden i EU, og den danske regering vil konstruktivt støtte de tiltag, som Kommissionen som følge heraf vil fremlægge. Den danske regering har med tilfredshed

noteret sig Kommissionens tidsplan og vil aktivt arbejde for at denne overholdes.

Indholdet af de konkrete retsakter vil imidlertid være afgørende for det endelige resultat.

Den Europæiske Fødevaremyndighed:

Organisatoriske initiativer, som indenfor de givne institutionelle rammer kan styrke fødevarer sikkerheden i EU, er den danske regering indstillet på at støtte. Med det udgangspunkt ser den danske regering positivt på Kommissionens tanker om etablering af en EU-fødevaremyndighed. Lovgivning om fødevarer bør være sammenhængende og den bør naturligvis bygge på solid videnskabelig rådgivning. Moderne videnskabelige metoder og ny viden skal sikre, at forbrugerbeskyttelsen altid ligger på højeste niveau.

Det er imidlertid vigtigt at tildele et nyt organ en kompetence, som svarer til den europæiske tradition, hvor lovgivning er et politisk ansvar. Det er således af væsentlig betydning, at det politiske ansvar for fødevarer sikkerheden i EU ikke flyttes fra Rådet og Kommissionen. Det bør ved fastsættelsen af den juridiske ramme sikres, at den Europæiske Fødevarermyndighed alene tildeles kompetence på områder, der vedrører tekniske, videnskabelige forhold. Selve lovgivningsarbejdet skal forblive, hvor det er nu, det vil sige i Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen. Den Europæiske Fødevarermyndighed bør således ikke udøve egentlig risikohåndtering, men koncentrere sig om risikovurdering.

Den danske regering lægger stor vægt på, at der er fuld åbenhed om Den Europæiske Fødevarermyndigheds arbejde, og at alle disponible informationer om de videnskabelige udtalelser, vurderinger, risici, inspektionsrapporter m.v. gøres offentligt tilgængelige, når der er tale om færdigbearbejdet materiale, der er lagt til grund for udtalelser og bedømmelser. Vedrørende åbenhed bør de videnskabelige komiteers argumenter pro et contra også være tilgængelige for medlemsstaterne. Det er dog nødvendigt at sikre, at der er mulighed for at begrænse offentliggørelse i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn.

Den danske regering finder, at indsamling af viden om risiko ved fødevarer også i forbindelse med kriser vil være en naturlig opgave for Den Europæiske Fødevarermyndighed. Den danske regering lægger afgørende vægt på, at institutionens opgaver netop skal være indsamling af og bearbejdning af data til brug for udarbejdelse af videnskabelige bedømmelser af forelagte spørgsmål og vedrørende problemstillinger.

De videnskabelige komiteers rolle i fællesskabslovgivningen vurderes som værende af afgørende betydning. Kommissionens bekymring vedr. kapacitetsproblemerne vurderes endvidere at være reel. Derfor vil man fra dansk side støtte op om relevante initiativer for at styrke kapaciteten, og man vil i den sammenhæng lægge betydelig vægt på netværksaspektet. Det vurderes at være af afgørende betydning, at systemet med viden skabelige komiteer sammensat af højt kvalificerede eksperter fra medlemstaternes videnskabelige institutioner opretholdes som det organ, der afgiver autoritative videnskabelige udtalelser om alle vigtige fødevarer sikkerhedsspørgsmål. Kommissionen bør overveje, om det vil være hensigtsmæssigt i forbindelse med Den Europæiske Fødevarermyndighed at indføre en egentlig aflønning af eksperterne med henblik på at kunne trække på ; eksterne eksperter, f.eks. fra universiteterne.

Udarbejdelse af videnskabelige udtalelser, som lægges til grund ved udformningen af diverse retlige bestemmelser i direktiver, forordninger m.v. bør entydigt være en opgave for de videnskabelige komiteer.

Dette forhold fremstår ikke entydigt beskrevet i hvidbogen, som godt kan udlægges, som om institutionen får selvstændige beføjelser på dette punkt. En sådan organisering afvises fra dansk side. Det vil være af central betydning at arbejde efter et netværksprincip - som Kommissionen også omtaler i punkt 34 - hvilket indebærer, at videnskabelige udtalelser ikke udformes af en central institution, men af de videnskabelige komiteer sammensat af videnskabeligt kyndige personer fra en bred kreds af medlemsstater, som er forankret i hjemlige institutioner. Det vil give den optimale ressourceudnyttelse, sikre den optimale ekspertise og fastholde medlemstaternes engagement i de videnskabelige opgaver, og dermed den nationale tillid til de fælles videnskabelige vurderinger. En sådan organisering vil være central for genskabelse og fastholdelse af forbrugernes tillid til fødevarernes sikkerhed og fællesskabets evne til at opretholde den.

Det er den danske regerings holdning, at man fra dansk side vil arbejde for at bibeholde en decentral risikovurderingsprocedure for genetisk modificerede organismer.

Vedrørende Rapid Alert System finder den danske regering, at de beslutninger, der skal træffes på baggrund af denne viden, vil være en del af risikohåndteringen, som ikke bør varetages af myndigheden. Den danske regering finder, at dette forhold bør beskrives yderligere, inden endelig beslutning herom træffes.

Fra dansk side vil man lægge stor vægt på at få en organisering af myndigheden, hvor medlemstaterne får indsigt og medindflydelse. Videnskabelig rådgivning bør ikke alene være et anliggende, som styres og kontrolleres af Kommissionen. Den videnskabelige uafhængighed til at udtale sig om de stillede spørgsmål bør der selsagt ikke kunne stilles spørgsmål ved, men det vil være vigtigt, at medlemslandene ikke udelukkes fra indflydelse på prioriteringen af opgaver og udformning af de stillede spørgsmål, især for at sikre en tilstrækkelig bred vurdering af relevante problemstillinger. Den danske regering finder, at det ikke kun bør være Kommissionen, der kan bede Fødevarermyndigheden om en udtalelse. Det er ønskeligt, at medlemslandene også har denne mulighed. Man bør således overveje nøje, hvorledes den foreslåede uafhængige myndighed skal kontrolleres og styres, således at ansvarsplaceringen er præciseret. Dette spørgsmål bør drøftes før man kommer for langt i planlægningen af institutionen.

Den danske regering finder, at det i tilfælde af konstateret videnskabelig uenighed mellem nationale institutioner og den Europæiske Fødevarermyndighed eller andre videnskabelige institutioner ikke generelt vil være ønskeligt eller fagligt korrekt automatisk at give EU-myndigheden forrang. En sådan situation tyder på, at det videnskabelige grundlag ikke er tilstrækkeligt afklaret, og der er behov for nærmere vurderinger vedrørende proceduren for en sådan videnskabelig konfliktløsning.

I punkt 51 beskrives opgaven vedr. risikokommunikation, som om institutionen skal være det centrale organ i hele fællesskabet for risikokommunikation, forstået som både udmeldinger om risikospørgsmål til omverdenen, og som stedet hvor forbrugeren henvender sig med spørgsmål om fødevarer og ernæring. Vedrørende dette kan man fra dansk side støtte, at der skal være størst mulig åbenhed om det videnskabelige arbejde, og der skal lægges vægt på at give forståelige forklaringer på de videnskabelige vurderinger og uundgåelige risici, men det vil næppe være formålstjenligt at give en central institution rollen som direkte forbindelsesled til forbrugere i hele fællesskabet.

Når det drejer sig om generel forbrugerinformation om sundhed og fødevarer, herunder ernæringskampagner, bør opgaven varetages nationalt. Eventuel information fra Den Europæiske Fødevarermyndighed herom bør således støtte nationale ernæringspolitikker.

Zoonoser:

Det er den danske regerings holdning, at en styrket indsats for bekæmpelse af patogener bør prioriteres meget højt i hele EU.

Et af de områder, hvor den fælles regeldannelse ikke har kunnet holde trit med hverken de faktiske problemer eller de forbrugerpåkrav, er zoonoseområdet.

Den danske regering påpeger behovet for at styrke de eksisterende foranstaltninger med henblik på at reducere eller eliminere forekomsten af disse risikofaktorer. Det er i den forbindelse overordentligt vigtigt at sikre, at de harmoniserede regler fastlægges på så højt et beskyttelsesniveau som muligt, således at de medlemslande, der allerede har opnået en sikring af deres bedre zoonosestatus, ikke vil opleve noget fald i beskyttelsesniveau et.

Den danske regering har i de senere år prioriteret dette område meget højt, og har gennem en koordineret indsats opnået en tilfredsstillende forbedring af salmonellasituationen i en række danske produkter. Desværre har det ikke været muligt at opnå tilsvarende forbedringer i forbrugersikkerheden i relation til importerede produkter, idet samhandelsreglerne har stillet sig hindrende herfor. Denne problemstilling har været genstand for en betydelig offentlig diskussion i Danmark, og situationen er ikke holdbar på længere sigt.

En samlet zoonoseindsats på EU plan vil imidlertid være en meget stor opgave, som det givetvis vil tage en årrække at gennemføre, og som kun vanskeligt kan løses i en fælles takt. I erkendelse heraf bør det i dette særlige tilfælde overvejes mere konkret, hvorledes det Indre Marked kan bringes til at omfatte en mere dynamisk tilpasning af regelsættet til de løbende stramninger af krav og forudsætninger, der præger udviklingen på disse områder i de enkelte medlemslande med henblik på at sikre opretholdelse af et højt beskyttelsesniveau i alle medlemslande. En sådan differentieret tilpasning til et nyt beskyttelsesniveau har med held tidligere været anvendt på husdyrsygdomsområdet.

I punkt 70 peger Kommissionen på dyrs sundhed som en vigtig faktor for fødevarer og fødevarer, og fremhæver salmonella som et stigende folkesundhedsproblem, hvorfor der er behov for fælleskabsovervågning og indberetning af fødevarer og zoonoser.

Hvidbogens oplæg anses for at være alt for uforpligtende i forhold til de problemer fælleskabslandene notorisk står overfor på området. Indberetninger har fundet sted igennem en årrække, og behovet for forbedringer tilgodeses ikke bare ved flere indberetninger, men bør suppleres med udbygning af foranstaltninger til bekæmpelse. Fra dansk side havde det derfor været ønskeligt at se konkrete udmeldinger fra Kommissionen, der kunne støtte de lande, som er aktive i zoonosebekæmpelsen fra jord til bord, og det burde eksplicit fastslås, at alle kødproducerende dyrearter burde være omfattet af aktiviteterne. Også nødvendigheden af at integrere zoonosebekæmpelsen i bekæmpelsen af de specifikke dyresygdomme burde være understreget. Tillige nævnes, at en moderniseret kødkontrol skal ses i samme sammenhæng, således at fokus i kødkontrol bliver beskyttelse mod mikrobiologiske og andre forureninger, med de tilpasninger til overvågning af specifikke

dyresygdomme, hvor dette er nødvendigt. Det er således skuffende, at Kommissionen i annekset foreslår en udskydelse af det nye zoonosedirektiv til juni 2001, hvor det eksisterende direktiv foreskriver et nyt forslag inden april 2000.

Kontrol, herunder kødkontrollen:

Flere steder i hvidbogen beskriver Kommissionen ansvarsfordelingen for fødevarer sikkerheden. Det fastslås, at producenter/handlere bærer det primære ansvar for fødevarer sikkerheden, de nationale kontrolmyndigheder fører tilsyn med lovgivningens overholdelse, og Kommissionen har til opgave at vurdere, om de nationale myndigheder er i stand til at leve op til deres ansvar. Kommissionen finder det imidlertid godt gjort i kraft af de seneste fødevarer kriser, at der er mangler ved de nationale systemer, og disse bør afhjælpes ved at indføre fællesskabsrammer for de nationale kontrolsystemer.

Den danske regering ønsker at fastholde den beskrevne opgavefordeling og støtter relevante tiltag for at effektivisere fødevarer kontrollen i hele fællesskabet. Fødevarer kontrollen bør gøres så åbent og gennemsæuelig som muligt. Kommissionen bør sikre, at der arbejdes efter fælles minimumsregler for kontrol, når dette skønnes nødvendigt. Den danske regering kan fuldt ud støtte, at der i fællesskabet etableres et solidt, ensartet og passende kontrolniveau.

Det er imidlertid vigtigt at fastholde, at kontrollens udførelse i vid udstrækning bør overlades til medlemslandenes kompetence, så man undgår unødigt ressourcspild ved kontrol af forhold, hvor der ikke er problemer i det enkelte medlemsland. Det er vigtigt, at medlemslandene har mulighed for at målrette kontrollen efter de nationale problemstillinger, og at kontrollen kan bygge på en dynamisk kontakt mellem virksomheder og kontrolmyndigheder. Borgerne skal have sikkerhed for en effektiv kontrol i alle lande, men samtidig skal det ske med respekt for principperne om nærhed og subsidiaritet.

Kommissionens skitserede planer indebærer opstilling af en række mere eller mindre mekaniske kriterier, som skal følges i kontrolarbejdet, og hvis disse ikke følges, vil det udløse kritik og bemærkninger om manglende kontroreffektivitet. Sådanne fremgangsmåder er i klar modstrid med de seneste års udvikling i bl.a. Danmark, hvor den helt afgørende vægt på placering af ansvaret for at markedsføre sikre levnedsmidler lægges hos virksomhederne, anvendelse af HACCP principper og opstilling af egenkontrolprogrammer i virksomhederne, som overvåges af de kontrollerende myndigheder. Disse fremgangsmåder er ikke egnede til at måle og veje i skemaer over pligtig og gennemført kontrolaktivitet, men bygger i langt højere grad på en dynamisk kontakt mellem virksomheder og kontrolmyndigheder.

Det er således nødvendigt at forholde sig kritisk til hvilke midler, der bliver taget i anvendelse. Eksempelvis foreslår Kommissionen i punkt 87, at regler om gebyrkrævning ensrettes, og dette kobles af Kommissionen til ønsker om opstilling af fællesskabsmål for krav til personale og udstyr. Dette anser den danske regering ikke for at være et hensigtsmæssigt instrument til styrkelse af kontrollen.

Endvidere fremfører Kommissionen i punkt 94, at det bør overvejes at tildele Kommissionen kompetence til at foretage indgreb overfor medlemstater, som ikke gennemfører passende fødevarer kontrol. Blandt sanktionsmulighederne nævnes tilbageholdelse eller tilbagebetaling af allerede udbetalt støtte. Et sådant forslag betragtes fra dansk side som problematisk, dels af principielle grunde, dels fordi det vil forudsætte meget præcise kontrolkriterier, hvis det ikke skal medføre en ganske vilkårlig bedømmelse af, hvornår en sådan økonomisk straf kan komme på tale.

Kødkontrolbestemmelserne i fersk kød direktivet (64/433) bygger på den klassiske kødkontrols metodik, og disse bestemmelser er, bortset fra mindre justeringer, ikke blevet ændret siden direktivets vedtagelse i 1964. Der er et særligt stort behov for en modernisering af kødkontrollen, og den danske regering hilser det velkomment, at Kommissionen arbejder på denne sag.

Denne såkaldt klassiske kødkontrol foretages som en visuel kontrol af slagtedyrene. Metoden er velegnet til at finde de makroskopiske (synlige) forandringer, som forekommer ved f.eks. tuberkulose eller ved sygdomme, som alene har sundhedsmæssig betydning for husdyrene. Metoden er derimod helt utilstrækkelig overfor de mikroorganismer, som ikke skader husdyrene, men som kan medføre sygdom hos mennesker.

Dertil kommer, at i medlemslande, hvor sygdomme som for eksempel tuberkulose for længst er udryddet, er direktivets undersøgelsesregler og procedurer alt for omfattende, idet begrundelsen for at foretage dem ikke længere er tilstede.

Ved en forenkling af den makroskopiske kontrol vil væsentlige ressourcer kunne overføres til den mikrobiologiske kontrol til gavn for fødevarer sikkerheden.

Det væsentligste i denne modernisering er, at kontrollen skal tilpasses de nutidige produktionssystemer, tilrettelægges efter jord til bord konceptet og baseres på egenkontrol på baggrund af moderne videnskabeligt begrundede risikoanalyseprincipper.

Den danske regering opfordrer til, at Kommissionen giver moderniseringen af kødkontrollen topprioritet for at fastholde og udbygge Unionens position som konkurrencedygtig eksportør og som garant for en høj fødevarerikkerhed.

Pesticidrester, veterinære lægemiddelrester og miljøforureninger:

Arbejdet i EU-regi med fastsættelse af fælles grænseværdier for pesticider er med til at øge fødevarerikkerheden. Det er derfor af meget stor betydning, at dette arbejde opprioriteres, da der stadig mangler fælles grænseværdier for flere hundrede stoffer.

Fastsættelsen af grænseværdier skal ske med udgangspunkt i forsigtighedsprincippet og ud fra en sundhedsmæssig vurdering, som indebærer en stor sikkerhedsmargin. Grænseværdifastsættelsen bør af hensyn til forbrugernes ønsker fastsættes så lavt som muligt.

Den danske regering har derfor opfordret Kommissionen til at opstille en plan for dette arbejde, som sikrer, at grænseværdifastsættelsen gennemføres så hurtigt som muligt og med en så lille overskridelse som muligt af den frist, som er fastsat i direktivet.

I punkt 74 udtaler Kommissionen, at den vil fremskynde det igangværende arbejde med at vurdere pesticider på markedet og fastlægge grænseværdier for restkoncentrationer for de stoffer, som anvendes på afgrøder i fødevarerikæden. Dette arbejde, samt målsætningen om straks at fjerne betænkelige stoffer, kan man fra dansk side give sin fulde støtte, ligesom man forholder sig positivt til de skitserede aktiviteter med hensyn til at opbygge mere præcis viden om indtag af forskellige fødevarer i fællesskabet med henblik på mere sikre vurderinger af belastningen med pesticidrester. Sådanne data er også relevante på en række andre områder med henblik på beregning af indtag af forskellige stoffer.

Vedrørende veterinære lægemiddelrester lægger den danske regering vægt på, at der opretholdes den højst mulige grad af forbrugerbeskyttelse på dette område, og at restindholdet af veterinære lægemidler i fødevarer er så lille som muligt.

Danmark finder som udgangspunkt, at reglerne for godkendelse af veterinære lægemidler er hensigtsmæssige.

Der vil imidlertid til stadighed være behov for at overveje, hvorledes anvendelsen af veterinære lægemidler kan mindskes eller reguleres.

Den danske regering skal derfor opfordre Kommissionen til at følge, om der sker en stigning eller et fald i anvendelsen af lægemidler i medlemslandene, ligesom Kommissionen opfordres til at etablere et overvågningssystem, der kan dokumentere den samlede anvendelse af lægemidler med henblik på at øge mulighederne for at regulere forbruget.

Vedrørende restkoncentrationer af veterinærmedicin finder den danske regering, at arbejdet med at begrænse brugen af antibiotika og kemoterapeutika til andet end behandling af syge dyr bør udvides, så ikke alene vækstoffremmere, men også forebyggende behandling, forbydes.

Senest med den nylige dioxinsag blev Fællesskabet kastet ud i en ny fødevarerikrise, der har medvirket til, at forbrugernes tillid til fødevarerne er blevet svækket. Sagen har sat øget fokus på miljøforureninger og deres betydning for fødevarerikkerheden. Samspelet mellem miljø, foderstoffer og fødevarer er i denne sammenhæng central.

Miljøforureningen med eksempelvis dioxin og andre dioxinlignende stoffer er primært et internationalt miljøproblem, som grundlæggende kun kan bekæmpes ved kilden, det vil sige ved, at udledningen af forbrændingsgasser o.a. i miljøet forebygges og elimineres.

Den danske regering skal derfor opfordre Kommissionen til at tage initiativ til at sikre, at der skabes et samlet overblik over situationen i fællesskabet. Et sådant udspil vil kunne være udgangspunktet for en koordineret og effektiv indsats i medlemslandene for nedbringelse af befolkningens indtag af dioxin og andre miljøfremmede stoffer i vore fødevarer.

Det primære mål for denne indsats bør være rettet mod kilderne til problemet, idet udledningen af dioxiner og lignende stoffer til miljøet forebygges og elimineres. Uden denne langsigtede målsætning kan vi ikke komme det generelle problem med dioxin i foderstoffer og fødevarer til livs.

Et sådant samlet overblik tilsammen med udtalelser fra de respektive videnskabelige komiteer vil indebære, at grænseværdier kan fastsættes på et fyldestgørende fagligt grundlag.

Dyrevelfærd:

Den danske regering finder, at dyrevelfærd skal indrages i den generelle fødevarerpolitik. Den danske regering er derfor tilfreds med, at dyrevelfærd på linie med miljøhensyn og bæredygtigt landbrug i hvidbogen nævnes som et eksempel på andre berettigede faktorer, der kan tages hensyn til i EU's beslutningsproces, og som relevant for beskyttelsen af forbrugernes sundhed og fremme af rimelig praksis i fødevarerhandelen.

Den danske regering ønsker således i forbindelse med hvidbogen at fremme dyrevelfærd og produktion af landbrugsprodukter, som er produceret med respekt for natur og miljø, og hvis produktionsform er forenelig med lokale muligheder for en bæredygtig landbrugsproduktion. Den danske regering er enig i, at lovgivningen især skal afspejle, at dyrs velfærd har betydning for kvalitet og sikkerhed, når det drejer sig om produkter af animalsk oprindelse, som er beregnet til konsum. Den danske regering finder imidlertid, at dyrevelfærd og etik er væsentlige kvalitetsparametre som bør indarbejdes systematisk i kvalitetsovervågning og kontrol med opstaldning, transport, slagtemetoder m.v. Det er i den sammenhæng vigtigt at være opmærksom på de forhold, hvor dyrevelfærd og mikrobiologisk fødevarerikkerhed tilsiger modsatrettede foranstaltninger.

Foder:

Den danske regering prioriterer en høj sikkerhed på foderstofområdet, da dette har afgørende betydning for fødevarerikkerheden. Principper for god praksis på foderstofområdet skal fastsættes med henblik på i sidste ende at opnå en garanti for sikkerhed og kvalitet af fødevarer af animalsk oprindelse. Den danske regering støtter endvidere, at der fastsættes regler, der forbedrer sporbarheden, regler om hurtig varsling (rapid alert) og iværksættes tiltag, der forbedrer fødevarerikkerheden. Den danske regering er derfor glad for, at Kommissionen har spillet så hurtigt og konsekvent ud på foderstofområdet.

Den danske regering støtter etablering af et hurtigt varslingssystem på foderstofområdet i lighed med det, der allerede eksisterer på fødevarerområdet. Den danske regering støtter endvidere forslaget om krav til en såkaldt åben deklaration af foderblandinger. En sådan mærkning vil bl.a. gøre det lettere at tilbagespore indholdet i foderblandingen. Disse initiativer sikrer, at der kan skrives hurtigere ind i tilfælde af fare for menneskers eller dyrs sundhed eller for miljøet og vil således give borgerne yderligere fødevarerikkerhed.

Den danske regering er enig med Kommissionens mål om på mellemlang sigt at etablere en positivliste over foderstoffer. Den danske regering er endvidere enig i, at den eksisterende forbudsliste bør udvides snarest muligt.

Den danske regering imødeser Kommissionens "Novel feed" forslag. Den danske regering lægger i den forbindelse stor vægt på, at der indføres mærkningsregler for foder med indhold af genmodificerede organismer.

Hvidbogen lægger også op til, at der skal vedtages grænseværdier for dioxin i foderstoffer, og det støtter den danske regering.

Sidst men ikke mindst er det glædeligt, at målsætningen om, at de antibiotiske vækstfremmere skal forbydes eller udfases, gentages.

Forbrugeroplysning og mærkning:

Det er vigtigt at sikre forbrugerne fyldestgørende information, for at de kan foretage et kvalificeret og reelt frit valg mellem de forskellige produkter, herunder muligheden for at fravælge fødevarer, som har været underkastet en bestemt behandling eller proces, eller vælge fødevarer ud fra økologiske, etiske eller dyrevelfærdsmæssige hensyn. Den danske regering finder, at mærkningsreglerne for fødevarer bør strammes, så det sikres, at forbrugernes krav og forventninger til mærkningsoplysninger i højere grad tilgodeses. Forudsætningen for, at den enkelte forbruger kan træffe et kvalificeret valg mellem de forskellige varer på markedet, er en generel viden om, hvordan man sammensætter en sund og ernæringsrigtig kost samt tilstrækkelige informationer om sammensætningen af den enkelte fødevarer.

Kommissionens meldinger i hvidbogens punkt 99 om, at forbrugerne skal have vigtige og præcise oplysninger, således at de kan træffe informerede valg, er i overensstemmelse med den danske regerings erklærede holdning, og de planer Kommissionen fremfører vedr. ændringsforslag til mærkningsdirektivet imødekommer en række danske ønsker.

Kommissionen agter således at fremsætte forslag om mærkning af alle ingredienser (dvs. fjernelse af 25%-reglen), hvilket den danske regering støtter.

De nye regler om kvantitativ mærkning af ingredienser (QUID) betyder en væsentlig forbedring af forbrugernes mulighed for at vurdere fødevarernes sammensætning og kvalitet. Imidlertid er det den danske regerings opfattelse, at forbrugerne ønsker kvantitativ mærkning i langt større udstrækning end EU-reglerne kræver, hvorfor den danske regering foreslår, at reglerne tages op til revision.

I forbindelse med angivelse af ingredienser og mængden heraf er det en væsentlig mangel, at der for en række ingredienser ikke findes fællesskabsdefinitioner, f.eks. for kød og maskinsepareret kød. Forskelle i medlemsstaternes definitioner fører til vanskeligheder for samhandelen af kødprodukter, hvorfor Kommissionen opfordres til at forelægge et forslag til fælles definition, herunder af kød og maskinsepareret kød.

Kommissionen foreslår i hvidbogen en ændring af bestemmelserne om næringsdeklaration, således at de lever op til forbrugernes behov og forventninger. Den danske regering hilser et sådant forslaget velkomment, idet det er ønskeligt, at inddrage nye næringsstoffer, f.eks. selen og transfedtsyrer, og idet den danske regering som minimum ønsker obligatorisk mærkning med den korte næringsdeklaration.

Det er et udtrykt forbrugerønske at kende af fødevarernes oprindelse, ikke blot for oksekød, men for alle fødevarer. Efter de gældende regler skal fødevarerne mærkes med oprindelse, hvis det vil være vildledende at udelade oplysningen. Ved internationaliseringen af markedet er der en stigende risiko for, at angivelse alene af pakkevirksomheden eller forhandleren uden angivelse af producenten, kan vildlede forbrugerne med hensyn til oprindelse. Den danske regering skal derfor opfordre Kommissionen til at styrke mærkningsreglerne vedrørende fødevarernes oprindelse.

Ifølge de gældende mærkningsregler skal fødevarer generelt mærkes med dato for mindste holdbarhed og letfordærlige varer med sidste anvendelsesdato. Med en højt udviklet fødevareteknologi kan produkterne i dag have en meget lang holdbarhed, og sideløbende med teknologiudviklingen har forbrugerne markeret en stigende interesse for friske fødevarer. Forbrugerne bør gives mulighed for at vurdere fødevarernes friskhed ved oplysning om fremstillingsdato. Den danske regering skal derfor opfordre Kommissionen til, at mærkningsdirektivet ændres, så bestemmelserne bliver tidssvarende på dette punkt.

Forholdet om mærkning af genteknologisk modificerede produkter er medtaget i hvidbogen, hvori Kommissionen foreslår, at reglerne om nye fødevarer skal opstrammes og strømlines, og at bestemmelserne om mærkning suppleres og harmoniseres. Den danske regering er positiv over for det foreslåede, idet det er den danske holdning, at forbrugerne bør informeres, når genteknologi er anvendt ved fremstilling af fødevarer, uanset om der kan måles DNA eller protein fra genmodificeringen i produkterne. Borgerne skal gives et reelt valg mellem traditionelle produkter og produkter, som er fremstillet ved genteknologi.

Den danske regering finder, at mærkningen af aromastoffer i fødevarer skal forbedres. En tilstrækkelig mærkning skal medvirke til, at forbrugerne ikke vildledes med hensyn til, om den aroma en fødevarer har, er naturlig eller tilsat. Samtidig bør det af mærkningen fremgå, hvad formålet med tilsætningen er - f.eks. at give jordbærsmag, vaniljesmag eller duft af friskbagt brød.

Den danske regering ønsker mærkning af fødevarer og ingredienser, som er kendt for at kunne fremkalde allergi eller overfølsomhedsreaktioner, og den danske regering finder således, at der i første omgang skal indføres obligatorisk mærkning i alle tilfælde af kendte allergener. Den danske regering imødeser derfor Kommissionens forslag herom. Tekniske hjælpestoffer skal ikke mærkes efter de gældende regler, idet de ikke betragtes som ingredienser, da der normalt ikke vil være rester tilbage i fødevarer eller kun utilsigtede eller uundgåelige rester. Såfremt der er rester eller omdannelsesprodukter tilbage i fødevarer, som er kendt som overfølsomhedsfremkaldende f.eks. sulfit, bør dette oplyses over for forbrugeren. Kommissionen opfordres til at tage dette aspekt med i et forslag om særlig allergimærkning.

Kommissionen vil overveje anvendelsen af ernæringsmæssige anprisninger og funktionelle anprisninger, men fastholde en restriktiv holdning til sundhedsanprisninger. Dette er i overensstemmelse med danske ønsker om, at der åbnes for en ernæringsfaglig diskussion om anvendelsen af anprisninger, især fordi mærkningsdirektivets bestemmelser på dette område i dag fortolkes forskelligt i medlemslandene.

Den danske regering har en restriktiv holdning til anvendelsen af sundhedsanprisninger. Den danske regering finder det således væsentligt at fastholde, at befolkningens frygt for sygdomme ikke udnyttes ved markedsføring og salg af fødevarer. Hvis sundhedsanprisninger skal tillades i EU, bør udsagnene være sundhedsvidenskabeligt dokumenterede. Produktet skal desuden medføre en klar sundhedsmæssig fordel for forbrugeren, og samtidig skal der oplyses om produkternes negative egenskaber. For at sikre forbrugerne mod vildledende sundhedsanprisninger og for at undersøge, om visse typer sundhedsanprisninger kunne anvendes til støtte for den offentlige ernæringsoplysning, opfordrer den danske regering til, at Kommissionens åbner en ernæringsfaglig diskussion med medlemsstaterne med den hensigt at fastholde en restriktiv praksis vedrørende sundhedsanprisninger og kun tillade disse i det omfang, hvor anprisningerne støtter grundlæggende ernæringspolitiske holdninger.

Tilsætningsstoffer:

Kommissionen oplyser i hvidbogen, at bestemmelserne om tilsætningsstoffer og aromastoffer skal ændres. Det indebærer, at Fællesskabets liste (positivliste) over farvestoffer, sødestoffer og andre tilsætningsstoffer skal føres ajour, at det faktiske forbrug af tilsætningsstoffer i Fællesskabet skal klarlægges, og at arbejdet med fælles regulering af aromastoffer skal fortsætte.

Endvidere ønsker Kommissionen at ændre proceduren for justeringer af EU-positivlisten fra den gældende rådsprocedure til en komiteprocedure, samt at bestemmelserne om renhedskriterier for tilsætningsstoffer, herunder stoffer fremstillet af nye stoffer, skal ændres.

Det er den danske regerings holdning, at tilsætningsstoffer kun skal tillades, hvis det er uden sundhedsmæssigt betænkeligheder, hvis det ikke medfører en vildledning af forbrugerne, og hvis tilsætningsstofferne opfylder et teknologisk behov.

Den danske regering ønsker at fastholde disse principper, og lægger vægt på en restriktiv holdning i forbindelse med godkendelse og revurdering af tilsætningsstoffer. Det er i den forbindelse meget vigtigt nøje at vurdere også det teknologiske behov for stoffet, idet den danske regering generelt finder, at anvendelsen af tilsætningsstoffer skal begrænses mest muligt. Der bør kun godkendes stoffer, hvis der er forbrugershensyn eller -behov, der taler for godkendelsen.

Det er den danske regerings opfattelse, at bestemmelserne om sulfit og om nitrit og nitrat i diversedirektivet ikke lever op til fællesskabets målsætning om et højt beskyttelsesniveau, hvorfor den danske regering ønsker bestemmelserne for nitrat, nitrit og sulfit taget op til fornyet overvejelse.

Den danske regering opfordrer til, at Kommissionen i forbindelse den igangværende regulering af aromastofområdet tager initiativ til, at mærkningen af aromastoffer i fødevarer forbedres, og den danske regering finder, at basisfødevarer skal friholdes for aromastoffer.

Den danske regering kan ikke tilslutte sig den foreslåede procedureændring, idet det anses for ønskværdigt, at Rådet er det ansvarlige organ for bestemmelser om tilsætningsstoffer. Vedr. renhedskriterier vil den danske regering derimod forholde sig positivt til en videreudvikling af arbejdet med at fastlægge relevante kriterier.

Ernæring:

I hvidbogen omtales planer vedrørende ernæringsmæssige problemstillinger. Kommissionen omtaler således planer om at fremlægge en handlingsplan vedrørende udarbejdelse af en samlet politik for ernæringsområdet.

Det er vanskeligt på det foreliggende meget generelle grundlag at forholde sig nærmere til planerne, idet rækkevidden er uklar. Såfremt der tænkes på at udforme en egentlig ernæringspolitik med tilhørende informationspolitik m.v., finder den danske regering, at det bør overvejes nøje, om det er hensigtsmæssigt at søge dette område reguleret på fællesskabsplan, jvf. de ganske betydelige forskelle i ernæringsmæssige problemer i forskellige egne af fællesskabet.

Den danske regering finder, at det kan være fornuftigt at påbegynde foranstaltninger med hensyn til generel forbrugerinformation om sundhed og fødevarer og forbrugerinformation om risici ved visse særlige kategorier af fødevarer, såfremt der er videnskabeligt grundlag for sådanne påstande, og såfremt sådan generel information kan støtte nationale ernæringspolitikker. Endvidere kan den danske regering støtte, at der inddrages ernæringsmæssige overvejelser i sager om indretning af markedsføringsstøtte o.l. for konkrete produkter.

Den danske regering finder, at lovgivning vedrørende fødevarer til særlig ernæring er nødvendig. Den danske regering er positiv overfor de tiltag, som allerede er skitseret vedrørende glutenfrie produkter, fødevarer med lavt indhold af natrium, kosttilskud og berigede fødevarer. Derimod finder den danske regering, at der ikke er behov for særlige regler vedrørende produkter til diabetikere og produkter bestemt til at dække behov som følge af intens muskelarbejde. Sidstnævnte problemstillinger løses bedst ved generel information, idet disse befolkningsgrupper efter dansk opfattelse er bedst tjent med at indtage en almindelig, varieret kost.

For så vidt angår næringsstofpræparater (vitamin- og mineraltabletter m.v.) arbejder Kommissionen for tiden med et forslag til harmonisering af lovgivningen, men arbejdet omfatter ikke andre kosttilskud, som består af andre levnedsmiddelingredienser end næringsstoffer, fx droger og koncentrat og ekstrakter af droger. Den danske regering ønsker, at Kommissionen igangsætter drøftelser med medlemsstaterne om, hvordan man på fællesskabsplan sikrer, at der ikke markedsføres kosttilskud, som udgør en sundhedsfare.

Kommissionen arbejder desuden med et forslag om tilsætning af næringsstoffer til fødevarer. Det er den danske regerings opfattelse, at tilsætning af næringsstoffer bør begrundes med et ernæringsmæssigt behov. Der er i medlemslandene betydelige forskelle i befolkningens ernæringsstilstand og spisetraditioner. Dette medfører, at tilsætning af et vitamin eller en mineral til en fødevarer kan være nødvendig i et medlemsland for at forebygge eller afhjælpe en mangeltilstand, hvorimod tilsætningen af det pågældende næringsstof kan medføre en overdosis i forhold til den samlede kost i et andet medlemsland. Den danske regering opfordrer Kommissionen til i dette arbejde at antage en restriktiv holdning, således at kun tilsætning der i det enkelte land vurderes som nødvendig, blive tilladt.